

Út at koyra

Airbag avloysur ikki trygdarbeltið

Tað er framvegis vandamikið at koyra bil uttan at sita í trygdarbelti. Airbag'in er eitt iskoyti til trygdina - ikki ein avloysari fyri trygdarbeltið, vísa týskar kanningar greitt:

EIRIKUR LINDENSKOV

Onkrir bilførarar hava fingið í høvdið, at um bilurin hevur airbag, nýtist tær ikki at spennja bilbeltið.

Hetta er álvarsliga misskilt, tí hóast airbagskipanin upprunaliga er útviklað í USA fyri bleytt at lofta teimum bilførarum, sum ikki sita ibundnir, verða allir bilførarar í USA ávarðar um at koyra ibundnir. Í øllum statum í USA er lógarkrævt at nýta bilbeltið.

Tann amerikanska airbag'in er størri enn tær, sum vit kenna her á leiðum og sum eru gjørdar til evropiska marknaðin.

Ein US-airbag er umleið

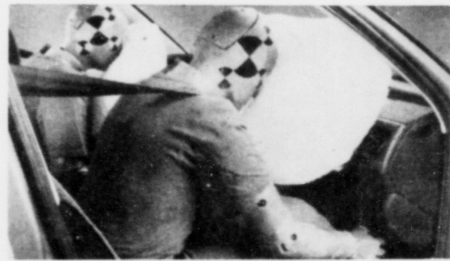
60-70 litrar stór í fjarasiðuni og 150 litrar hinumegin. Japansku og evropisku bilarnir hava vanliga eina airbag, sum er 30-40 litrar í fjarasiðuni og tað dupulta hinumegin. Hesar airbag eru serliga gjørdar við tí fyri eyga, at forari og ferðandi framman sita ibundnir sum tey skulu.

Tann evropiska airbag'in brestur upp, tá koyrt verður á við eini ferð, ið svarar til 25 km/t í móti einari fastari forðing, meðan tann amerikanska vanliga brestur upp við 20 km/t.

Men hetta merkir kortini ikki, at vandi er fyri, at airbag'in brestur upp, um koyrt er á onkran kant. Men bert at renna á ein múr við

Kelda: FDM, Motor

Her ger airbagin fulla nyttu, tí dukkurnar eisini nýta sela

40 km/t uttan bilbelti

Nógv hevur seinni árin verið gjørt fyri at fáa fólk at nýta bilbelti. Tað hevur gingið framá, og røddir, ið hava mutað ímóti hesum eru um at tagna, og fólk hava vant seg við, og duga nú at siggja tað neyðuga í at nýta belt.

Men nógv halda, at ikki er neyðugt at spennja belt, um tú bert fert eitt

lítið ørindi - og ikki koyrir so skjótt, hóast lógin krevur tað.

Men at eisini skilið krevur tað, er her sjón fyri søgn. Hendan myndin, sum ráðið fyri ferðslu-trygd í Danmark nýtir í einum átaki fyri bilbelti er av eini ungari kvinnu, sum koyrdi í bili, sum rendi á við bert 40 km/t.

litlið ørindi - og ikki koyrir so skjótt, hóast lógin krevur tað.

5 km ferð kennist ógvusligt.

Tú skuldi kanska hildið, at tann stóra US-airbag'in var hin besta, og eitt nú hevur Opel sera stórar airbag'ir, eisini í einum litlum bili, sum Opel Corsa.

Við krasjanningum hevur tað kortini vist seg ikki at vera tann stóri munurin

tú rakar airbag'ina, so sum tú skalt. Afturat hesum hava nøgvir bilar í dag mekanismur, sum læsa selarnar fastar, so teir iki strekkja seg í rulluni um rent verður á.

Nógvir bilar hava eisini selastrammarar. Henda mekanisma virkar á tann hátt, at í tí bilurin rennur á,

hevur gjørt krasjanningar, sum vísa, hvat hendur einum bilførara, sum ikki hevur spent trygdarbeltið og sum situr handan røður, ið hevur eina evropiska airbag.

Fórarin verður sendur fram í setrinum og í staðin fyri at lenda «bleytt» við

Á myndini sæst, hvussu fólk verður trýst fram í rútin hóast airbag - um trygdarseðlin ikki verður nýttur

plastikki ímillum.

Um tú nú - tí tú ikki vart í selanum - rennur høvdið út gjøgnum rútin, er vandi á ferð. Tá bilurin steðgar aft-

á smáum og stórum airbag'um. Sita fólk ov nær røðrinum, kunnu tær stóru airbag'irnar verða ein vansi, men tær dekkja kortini eitt breiðari øki, um tú ikki situr rætt í setrinum.

Eisini her hava selarnir eitt endamál, tí teir ger a, at

spennast selarnir einar 10 cm. Hetta - saman við airbag'ini - ger sitt til, at høvdið ikki rakar røðrið.

Stórir vandi uttan selar

Stóra tyska tryggingarfelagið, Allianz í München

høvdi og brósti í airbag'ini, rendi dukkan høvdið í forrútin, so hann brotnaði.

Tá rúturin ikki heilt dettur sundur, tá ið hann brotnar, er orsøkin tann, at forrútar í bilum í dag eru av lammineraðum glasi - tveimum lögum av glasi við

Stoyturin er so harður, at rúturin brotnar. Tí skulu vit eisini brúka selan - hóast bilurin hevur airbag

ur, verður persónurin í hál- adur aftureftir. Og tá kunnu vit bert ímynda okkum, hvussu úrslitið verður.